

мл / 100,0 г маси тварин у вигляді 50 % олійного розчину. На 15 добу експерименту збирали жовч у щурів годинними порціями протягом 3 год. Інтенсивність жовчовиділення оцінювали за швидкістю секреції жовчі, яку розраховували за 3 год спостереження у мл / 100,0 г за методом Мірошниченка В. П. та співавт. Досліди проводились згідно з положеннями «Європейської конвенції по захисту хребетних тварин, яких використовують для експериментальних та наукових цілей» (Страсбург, 1986 р. зі змінами, 1998 р.).

Отримані результати. В дослідях встановлено, що екстракт сухий кукурудзи стовпчиків з приймочками виявляє виразну протекторну дію щодо гепатотоксичної дії тетрахлорметану. Його застосування призводило до вірогідного відновлення жовчоутворювальної функції печінки в щурів на тлі тетрахлорметанового гепатиту: у відповідь на збільшення вмісту холестеролу збільшувався вміст жовчних кислот майже вдвічі ($p < 0,05$), внаслідок чого холато-холестероловий коефіцієнт наближався до рівня показників інтактних тварин, нормалізувалася швидкість секреції жовчі. За жовчоутворювальною і жовчогінною активністю на моделі тетрахлорметанового гепатиту досліджуваний екстракт не поступався силібору та перевершував кверцетин.

Висновки. Результати досліджень довели наявність у екстракта сухого кукурудзи стовпчиків з приймочками виражених антиоксидантних, мембранопротекторних, жовчоутворювальних і жовчогінних властивостей. Біологічні чинники екстракту впливають не тільки на дифузійно-фільтраційні процеси печінкової паренхіми, а й на біосинтез і транспорт її органічних складових, тобто, жовчоутворювальну функцію. Вказані фармакологічні ефекти дозволяють вважати, що даний екстракт є перспективним для подальшого вивчення з метою створення нового лікарського засобу гепатопротекторної дії.

ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕПАТОПРОТЕКТОРНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЕКСТРАКТУ СУХОГО КУКУРУДЗИ СТОВПЧИКІВ З ПРИЙМОЧКАМИ

Пасинчук І. І., Набока О. І., Вишневська Л. І.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Тетрациклін належить до засобів прямої гепатотоксичної дії. При передозуванні антибіотиком спостерігається зниження інтенсивності аеробного дихання і сполученого з ним окиснювального фосфорилування, порушення обміну речовин, пригнічується активність сукцинатдегідрогенази, цитохромоксидази та аргінази. Однією з ключових ланок у механізмі ураження печінки тетрацикліном є активація процесів ПОЛ. Результати досліджень хімічного складу екстракту сухого кукурудзи стовпчиків з приймочками (ЕСКСП) свідчать, що він містить унікальний комплекс біологічно активних речовин, що захищає організм від негативного зовнішнього впливу.

Мета дослідження – вивчення гепатопротекторних властивостей ЕСКСП, як перспективного об'єкту для розроблення нових засобів гепатопротекторної дії, при експериментальному гепатиті в щурів.

Матеріали та методи. Досліди з вивчення гепатопротекторної дії

рослинного екстракту, при експериментальному ураженні печінки тетрацикліном проведені на білих щурах масою 280-320 г. Експериментальний гепатит викликали внутрішньошлунковим уведенням щурам тетрацикліну в дозі 500 мг / кг маси тіла у вигляді зависі на 1 % крохмальному клейстері щодня протягом 5 діб. Досліджуваний екстракт і препарати порівняння уводили тваринам за 1 год до введення антибіотика в дозі 50 мг / кг. Досліди проводились згідно з положеннями «Європейської конвенції по захисту хребетних тварин, яких використовують для експериментальних та наукових цілей» (Страсбург, 1986 р. зі змінами, 1998 р.).

Отримані результати. Відповідно до отриманих даних, уведення тетрацикліну призводило до розвитку цитолітичних процесів у печінці щурів та пов'язаному з цим порушенням синтетичної функції органу. Застосування екстракту кукурудзи стовпчиків з приймочками у профілактично-лікувальному режимі суттєво обмежувало гепатотоксичні прояви тетрацикліну. Під його впливом знижувалася виразність цитолітичних процесів – АЛТ і АСТ ($p < 0,05$) та ознак ендогенної інтоксикації – середніх молекул ($p < 0,05$), відновлювалися синтетична та детоксикаційна функції печінки. Зниження K_{red}/ox свідчило про збереження балансу окисно-відновлювальних процесів на тлі застосування досліджуваного екстракту. За виразністю впливу на метаболічні, цитолітичні та окисно-відновлювальні процеси обидва препарати порівняння кверцетин та силібор поступалися екстракту, що досліджувався.

Висновки. Екстракт з кукурудзи стовпчиків з приймочками виявляє виразну захисну дію печінки щурів від ураження тетрацикліном. Профілактично-лікувальне його застосування призводило до відновлення синтетичної та детоксикаційної функції печінки та сприяло збереженню про/антиоксидантного балансу.

ВИВЧЕННЯ ЯКІСНОГО СКЛАДУ ТА ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ АМІНОКИСЛОТ У ВОЛОШКИ СИНЬОЇ ТРАВИ

Петкова І. Б., Унгурян Л. М.

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

Вступ. *Centaurea L.* – рід трав'янистих рослин родини Айстрові (*Asteraceae*), який включає понад 800 видів, в Україні зустрічається понад 48 видів.

Одним з перспективних представників роду є волошка синя (*Centaurea cyanus L.*), яка зустрічається як бур'ян та культивується як декоративна рослина.

У медицині здавна використовують волошки синьої квітки як діуретичний, протизапальний, легкий жовчогінний засіб. У складі квіток рослини виявлено флавоноїди, у тому числі антоціани, гідроксикоричні кислоти та інші фенольні сполуки, мінеральні речовини, ефірну олію, органічні кислоти.

Трава волошки синьої проявляє діуретичну, антибактеріальну, протизапальну дію, також використовується при захворюваннях шлунково-кишкового тракту.